

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
GJYKATA KUSHTETUESE
KOLEGJI I POSAÇËM I APELIMIT

Nr. 55-4/2018 regjistër (JR)
Datë 24.04.2023

Nr. 46 i vendimit
Datë 11.03.2026

**VENDIM
NË EMËR TË REPUBLIKËS**

Trupi gjykues i Kolegjit të Posaçëm të Apelimit, i përbërë nga gjyqtarët:

Mimoza Tasi	Kryesuese
Albana Shtylla	Relatore
Ina Rama	Anëtare
Natasha Mulaj	Anëtare
Sokol Çomo	Anëtar

– mori në shqyrtim në seancë gjyqësore, në dhomë këshillimi, më datë 11.03.2026, ditën e mërkurë, në orën 11:00, në ambientet e Kolegjit të Posaçëm të Apelimit, në prani të Vëzhguesit Ndërkombëtar Theo Jacobs, me Sekretare Gjyqësore Anisa Sejдини, çështjen që i përket:

KËRKUES: Fatos Lulo, lindur e banues në Tiranë, përfaqësuar¹ nga avokat Ardian Visha, me nr. licence {***}, anëtar i Dhomës së Avokatisë Tiranë.

OBJEKTI: Rishikimin e vendimit nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit. Pezullimin e ekzekutimit të vendimit nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit.

BAZA LIGJORE: Neni 42 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 494-501 të Kodit të Procedurës Civile.

Trupi gjykues i Kolegjit të Posaçëm të Apelimit,
pasi shqyrtoi çështjen në seancë gjyqësore, në dhomë këshillimi, shqyrtoi pretendimet e kërkuarit, në kërkesën e paraqitur prej tij, i cili përfundimisht kërkoi rishikimin e vendimit të

¹ Me prokurën e posaçme nr. {***} rep., dhe nr. kol. {***}, datë 20.04.2023.

Kolegjit nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, dëgjoi gjyqtaren relatores të çështjes, Albana Shtylla, si dhe pasi e bisedoi atë,

VËREN:

I. Rrethanat e çështjes

1. Z. Fatos Lulo (në vijim “kërkuesi”), i është nënshtruar procesit të rivlerësimit kalimtar *ex officio*, sipas përcaktimeve të nenit 179/b të Aneksit të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë, si dhe nenit 3, pika 16 e ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë” (në vijim “ligji nr. 84/2016”). Pas hetimit administrativ të zhvilluar, Komisioni i Pavarur i Kualifikimit (në vijim “Komisioni”), me vendimin nr. 12, datë 23.03.2018, ka vendosur: *shkarkimin nga detyra të subjektit të rivlerësimit Fatos Lulo, me detyrë gjyqtar pranë Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë*. Kërkuesi e ka kundërshtuar këtë vendim në Kolegjin e Posaçëm të Apelit (në vijim “Kolegji”).
2. Pasi ka shqyrtuar ankimin e subjektit të rivlerësimit, Kolegji me vendimin nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, vendosi: *lënien në fuqi të vendimit nr. 12, datë 23.03.2018, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit*.
3. Kërkuesi ka paraqitur në Kolegji kërkesë për rishikimin e vendimit të mësipërm të Kolegjit, duke parashtruar, në mënyrë të përmbledhur, si më poshtë vijon.

3.1 Më datë 21.03.2023, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka lënë në fuqi vendimin nr. {***}, datë 01.12.2020, të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar, dhe vendimin nr. {***}, datë 08.03.2021, të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar, të cilat kanë disponuar për deklarimin fajtor të të pandehurit L. D. për kryerjen e veprës penale të “Falsifikimit të dokumenteve”, të parashikuar nga neni 186, paragrafi 1 i Kodit Penal, dhe dënimin e tij me 6 muaj burgim. Kërkuesi sqaron se, nga përmbajtja e arsytimit të vendimit të deklarimit fajtor, rezulton se z. D. ka përfituar cilësinë e gjyqtarit të Kolegjit të Posaçëm të Apelit në mënyrë të paligjshme, nëpërmjet falsifikimit të dokumenteve. Kërkuesi shpjegon se realiteti i të dhënave mbi *curriculum*-in e tij do të pamundësonte zgjedhjen dhe emërimin e tij në anëtarësinë e një organi kushtetues, siç është Kolegji i Posaçëm i Apelit.

Për këtë rrethanë të re, kërkuesi sqaron se ka marrë dijeni më datë 21.03.2023 (ditën e dhënies së vendimit nga Gjykata e Lartë), për këtë arsye i drejtohet Kolegjit me kërkesë për rishikimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, konkretisht vendimin nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, të Kolegjit, bazuar në nenet 494-501 të Kodit të Procedurës Civile.

3.2 Kërkuesi pretendon se, referuar parashikimit të këtyre dispozitave, plotësohen në mënyrë kumulative të gjitha kushtet për rishikimin e vendimit, duke analizuar si në vijim.

3.3 *Së pari*, vendimi gjyqësor i Gjykatës së Lartë përbën rrethanë të re, në kuptimin e nenit 494, germa “a” e Kodit të Procedurës Civile, pasi përfundimisht vendosi mbi fajësinë e z. L. D. për falsifikimin e dokumenteve.

Së dyti, kërkesa rishikuese paraqitet brenda 30 ditëve nga marrja dijani (20.04.2023). Kërkuesi pretendon se ky afat është respektuar për sa kohë data e dhënies së vendimit është 21.03.2023.

Së treti, kërkuesi sqaron se prova e re përmban të gjitha elementet e domosdoshme për vlefshmërinë e saj dhe i bashkëlidhet kërkesës në kopje autentike të lëshuar nga Gjykata e Lartë.

Së katërti, rrethana ka rëndësi për kërkuesin, pasi dëshmon se është gjykuar në kundërshtim me parimin e një procesi të rregullt ligjor, e konkretisht, nga një gjykatë e pacaktuar me ligj.

Së pesti, fakti i falsifikimit të dokumenteve nga z. D. nuk dihej dhe nuk kishte mundësi të dihej nga subjekti i rivlerësimit gjatë shqyrtimit të ankimit në Kolegjin e Posaçëm të Apelimit, për sa kohë përbën një fakt penal, i cili duhej vërtetuar në proces gjyqësor dhe me vendim të formës së prerë.

3.4 Kërkuesi sqaron se mundësia rishikuese është njohur edhe nga Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut, për të njëjtin shkak, me vendimin nr. 37474/20, për çështjen “Besnik Cani kundër Shqipërisë”. Në këtë rast, GjEDNj-ja ka vendosur në mënyrë unanime, se ka pasur shkelje të nenit 6/1 të KEDNj-së, në lidhje me të drejtën e kërkuesit për një “gjykatë të krijuar me ligj”.

Në përfundim të kërkimeve, z. Fatos Lulo kërkon rishikimin e vendimit të Kolegjit nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, dhe pezullimin e ekzekutimit të vendimit nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit.

3.5 Bashkëngjitur kërkesës për rishikimin të vendimit gjyqësor të formës së prerë, kërkuesi ka bashkëngjitur si në vijim:

- i. Prokurë e posaçme nr. {***} rep., dhe nr. kol. {***}, datë 20.04.2023, nëpërmjet së cilës i përfaqësuari Fatos Lulo ka autorizuar avokatin Ardian Visha për përfaqësimin e tij në Kolegjin e Posaçëm të Apelimit.
- ii. Shkresë e Gjykatës së Lartë nr. {***} prot., datë 20.04.2023.
- iii. Vendimi nr. 3, datë 17.07.2018, i Kolegjit të Posaçëm të Apelimit.

II. Vlerësimi i trupit gjykues të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit

A. Procesi gjyqësor në Kolegj

Juridiksioni i Kolegjit

4. Në përputhje me nenin 179/b, pika 5 e Kushtetutës dhe nenin F, pikat 1 dhe 2 të Aneksit të Kushtetutës, Kolegji ka juridiksion (*ratione materiae*) ndaj ankimeve kundër vendimeve të Komisionit, lidhur me rivlerësimin e subjekteve, të parashikuar nga neni 179/b, pikat 3 dhe 4 të Kushtetutës, përveç rasteve të vendimeve të dhëna sipas nenit E, pika 2 e Aneksit të

Kushtetutës. Gjithashtu sipas pikës 3, të nenit 5, të ligjit nr. 84/2016, Kolegji ka juridiksion të shqyrtojë: a) shkeljet disiplinore të anëtarëve të Gjykatës Kushtetuese, të Këshillit të Lartë Gjyqësor, Këshillit të Lartë të Prokurorisë, Prokurorit të Përgjithshëm dhe Inspektorit të Lartë të Drejtësisë; b) ankimet kundër vendimeve të Këshillit të Lartë Gjyqësor, Këshillit të Lartë të Prokurorisë dhe Inspektoratit të Lartë të Drejtësisë, për vendosjen e masave disiplinore ndaj gjyqtarëve, prokurorëve dhe inspektorëve të tjerë.

5. Në vijim të sa përmblihet më sipër, rezulton se i gjithë kuadri kushtetues dhe ligjor që rregullon procesin e rivlerësimit nuk ka asnjë parashikim të shprehur literal, *së pari*, për të drejtën procedurale të paraqitjes së kërkesës për rishikim të subjekteve të rivlerësimit brenda kuadrit të zhvillimit të këtij procesi dhe, *së dyti*, as për ndonjë kompetencë të Kolegjit që ushtrohet tej funksionit kontrollues të vendimeve të Komisionit, në kuadër të juridiksionit të rivlerësimit, mbi bazën e ankimeve të paraqitura nga subjektet dhe Komisioneri Publik.
6. Duke konfirmuar të njëjtën linjë arsyetimi, sikurse në vendimin e tij të mëparshëm, me nr. 12, datë 19.04.2024, që i përket kërkesave për rishikim të kërkuarit A. Y., trupi gjykues i Kolegjit rithekson edhe në këtë rast, në mënyrë të përmbledhur, atë qëndrim për sa i përket interpretimit të dispozitave të Kushtetutës, të nenit F të Aneksit të saj dhe ligjit nr. 84/2016, kundrejt juridiksionit rishikues të vendimeve të formës së prerë në procesin e rivlerësimit kalimtar. Konkretisht, nga leximi harmonik i këtyre rregullimeve për sa i përket juridiksionit rivlerësues e rishikues të Kolegjit, trupi gjykues vëren se në to parashikohet në mënyrë të shprehur vetëm juridiksioni rivlerësues i Kolegjit, në funksion të kontrollit ndaj vendimeve të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, bazuar në ankimet e subjekteve të rivlerësimit apo ato të ushtruara nga Komisionerët Publikë. Trupi gjykues ka theksuar se, nga analiza e kuadrit rregullator të posaçëm, nuk rezulton të ketë asnjë parashikim të shprehur për ushtrimin e juridiksionit rishikues të Kolegjit, sipas kërkesës së parashikuar prej kërkuarit, në çështjen objekt shqyrtimi. Mungesa e një parashikimi të tillë në ligjin e posaçëm, e shoqëruar edhe me mungesën e rregullave për trajtimin e kërkesave të tilla, diktoi nevojën e analizimit nga trupi gjykues të çështjes së cituar më sipër, të dispozitave që thirren për zbatim nga ligji nr. 84/2016.
7. Trupi gjykues i Kolegjit, në vendimin e referuar më sipër, ka arritur në konkluzionin se Kolegji i Posaçëm i Apelit nuk ka juridiksion rishikues si një prej tagrave të tij dhe nuk është ngritur për t'i dhënë jetë këtij instituti sipas rregullimeve të përgjithshme të tij, parashikuar në nenet 494 e vijues të Kodit të Procedurës Civile, me përjashtim të rasteve në të cilat gjen zbatim germa “ë” e nenit 494, për shkak të një vendimi të shprehur të GjEDNj-së në trajtimin e një ankimi. Sikurse analizuar në detaj në vendimin e sipërcituar të Kolegjit, është analizuar përse procesi i rivlerësimit, duke qenë *sui generis*, me mandat në kohë të kufizuar dhe rregulluar me një kuadër kushtetues e ligjor të posaçëm, e bën të pabazuar kërkesën për rishikim të paraqitur nga kërkuari.

8. Nga leximi harmonik i dispozitës së nenit F, pika 8² e Aneksit të Kushtetutës dhe germës “ë” të nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile³, një vendim i GjEDNj-së, që konstaton një shkelje të kryer në çështjen e një ankuesi konkret, konsiderohet si i vetmi mjet procedural që kanë në dispozicion subjektet e rivlerësimit, në rast se të drejtat e tyre shkelen nga Kolegji në gjykimin e çështjeve të tyre dhe si e vetmja mundësi për të korrigjuar çdo gabim gjyqësor që mund të jetë konstatuar. Ky parashikim i drejton subjektet drejt GjEDNj-së, duke konfirmuar natyrën e jashtëzakonshme të procesit, përjashtimin nga rregullat e zakonshme procedurale dhe orientimin për adresimin në këtë gjykatë, të çdo problematike që është konstatuar gjatë procesit dhe që ka çuar edhe në ndonjë gabim gjyqësor. Si rrjedhojë, subjektet e rivlerësimit kanë të drejtë të ankimojnë vendimet e Kolegjit në GjEDNj për çdo rast që ata konsiderojnë se vendimmarrja ndaj çështjes së tyre të rivlerësimit, është në shkelje të parashikimeve të Konventës dhe Protokolleve të saj, të mbrojtura në Kushtetutë. Sipas këtij parashikimi, për trajtimin e të drejtave themelore të njeriut, GjEDNj-ja në sistemin tonë juridik ka një kompetencë ekskluzive.
9. Konkretisht, rrethanat që ligji parashikon se përbëjnë bazë për rishikimin e vendimeve, vlerësohet se nuk gjejnë zbatim në kontekstin e procesit të rivlerësimit të kërkuarit. Në kushtet që procesi i rivlerësimit është i jashtëzakonshëm, zhvillohet brenda një kuadri ligjor që përfshin edhe kufizimet e parashikuara nga neni A i Aneksit të Kushtetutës, nga organe me mandat të kufizuar kohor, për shkak të objektivitetit dhe natyrës së tij *sui generis*, që rezulton edhe nga mënyra sesi është rregulluar në ligj, Kolegji do të ketë juridiksion rishikues vetëm nëpërmjet zbatimit të vendimeve të GjEDNj-së, në përgjigje të ankimit përkatës, sipas germës “ë” të nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile lexuar në harmoni me pikën 8 të nenit F të Aneksit të Kushtetutës.
10. Nga këto dy dispozita, të lexuara në harmoni me njëra-tjetrën, rezulton se vendimet e Kolegjit mund të ankimohen vetëm në GjEDNj dhe që pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi të formës së prerë kur GjEDNj-ja ka gjetur shkelje të Konventës dhe Protokolleve të saj. Në këtë kontekst, në kushtet që për kërkuarin nuk ka një vendim, nëpërmjet të cilit GjEDNj-ja konkludon një shkelje të kryer në procesin e rivlerësimit të tij, duke rikonfirmuar pa përsëritur arsyetimin e kryer nga Kolegji në jurisprudencën e tij [referuar edhe më sipër dhe në poshtëshënim], kërkesa për rishikim nuk bën pjesë në juridiksionin e rivlerësimit kalimtar të Kolegjit të Posaçëm të Apelit, sipas përcaktimit të nenit 179/b, pika 5 e Kushtetutës dhe nenit F, pika 1 e Aneksit të Kushtetutës, dhe as në juridiksionin rishikues të Kolegjit, sipas pikës 8, të nenit F të Aneksit të Kushtetutës dhe nenit 494, germa “ë” e Kodit të Procedurës Civile.
11. Ky këndvështrim vjen në linjë me arsyetimin e Gjykatës Kushtetuese në jurisprudencën⁴ e saj, sipas të cilit, kërkesa për rishikim, duke qenë një mjet i jashtëzakonshëm, nëpërmjet të cilit kërkohet rishikimi i një vendimi gjyqësor të formës së prerë, kërkesa mund të bazohet vetëm

² Subjektet që rivlerësohen mund të ushtrojnë ankim në Gjykatën Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

³ “[...] Pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi që ka marrë formë të prerë kur: [ë] Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut gjen shkelje të Konventës Evropiane, “Për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore” dhe të Protokolleve të saj, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

⁴ Shih vendimet nr. 36, datë 26.07.2011 dhe nr. 76, datë 22.12.2015, të Gjykatës Kushtetuese.

në një numër të kufizuar shkaqesh, të parashikuara shprehimisht nga dispozitat procedurale përkatëse.

12. Sa më sipër, për sa kuadri kushtetues dhe ligjor i rivlerësimit, si dhe institucionet që e kryejnë atë, japin garanci maksimale për të shmangur shkaqet e parashikuara në gjashtë germat e para të nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile, vlerësohet se, jo pa qëllim, kushtetutbërësi ka parashikuar ankimin ndaj vendimeve të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit në GjEDNj. Si rrjedhojë e sa më sipër, nga leximi harmonik i nenit 179/b të Kushtetutës, nenit F të Aneksit të Kushtetutës, ligjit nr. 84/2016, si dhe nenit 494, germa “ë” e Kodit të Procedurës Civile, Kolegji do të kishte juridiksion rishikues vetëm mbi bazë të një vendimi të GjEDNj-së, që potencialisht do të konstatonte se ekzistojnë shkaqet që përligjin shqyrtimin e një vendimi të formës së prerë të tij, nëpërmjet rihapjes së procesit, për të rivendosur të drejtën e cenuar.
13. Ndonëse shkaqet e rishikimit të paraqitura prej kërkuesit nuk i nënshtrohen juridiksionit rishikues të Kolegjit sipas arsytimit të mësipërm, edhe si *obiter dictum*, do të vlerësoheshin njësoj si të pabazuara, edhe nëse do t’i nënshtroheshin shqyrtimit gjyqësor në Kolegj, pasi trupi gjykues vëren se vendimi penal i gjyqtarit L. D. nuk përbën provë apo rrethanë të re, e as fakt që ka rëndësi për çështjen e rivlerësimit të kërkuesit, ndaj kërkesa për rishikim të vendimit të formës së prerë nuk është në kushtet e parashikuara në nenin 494, germa “a” e Kodit të Procedurës Civile.
14. Gjithashtu, trupi gjykues vëren se GjEDNj-ja në çështjen “Cani kundër Shqipërisë” ka theksuar se procesi i rivlerësimit për kërkuesin [B. Cani] ka në fokus të drejtat dhe përgjegjësitë e tij si prokuror karriere dhe nuk kishte ndikim/implikime, të paktën jo direkte, mbi të drejtat e detyrimet e palëve të treta⁵. Së fundmi, dhe po aq me rëndësi, sikurse GjEDNj-ja ka theksuar, konstatimi i shkeljes së të drejtës për një “gjykatë të krijuar me ligj”, në rastin e çështjes së ngritur nga B. Cani dhe referuar më parë edhe në çështjen e *Ástráðsson*, nuk mund të konsiderohet vetvetiu një detyrim sipas Konventës, për t’i imponuar një shteti të paditur të rihapë të gjitha çështjet e ngjashme që janë bërë *res judicata* sipas ligjit të brendshëm.
15. Në analizë të sa më sipër, i jepet përgjigje përfundimtare kërkesës së paraqitur prej kërkuesit, Fatos Lulo, për të cilin GjEDNj-ja nuk ka marrë ende një vendim. Kjo kërkesë nuk mund të shqyrtohet nga Kolegji, për shkak të mospasjes prej tij të juridiksionit rishikues, sipas referimeve që kërkuesi bën në nenin 494, germa “a” e Kodit të Procedurës Civile. Në përfundim, sipas analizës së dispozitave Kushtetuese dhe ligjore, si dhe referuar jurisprudencës⁶ së Kolegjit, trupi gjykues vlerësoi se Kolegji i Posaçëm i Apelimit mund të ketë juridiksion rishikues vetëm nëpërmjet zbatimit të vendimeve të GjEDNj-së në përgjigje të ankimit të vetë kërkuesit, në përputhje me parashikimet e nenit F, pika 8 e Aneksit të Kushtetutës, nenit 494, germa “ë” e Kodit të Procedurës Civile, dhe detyrimeve që shteti shqiptar ka marrë përsipër në kuadër të zbatimit të KEDNj-së.

⁵ Paragrafi 145: <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-219773>.

⁶ Vendimi nr. 12, datë 19.04.2024, i Kolegjit, që i përket kërkesave për rishikim të kërkuesit A. Y.; Vendimi nr. 9, datë 28.02.2025, i Kolegjit, që i përket kërkesës për rishikim të kërkuesit A. B.; Vendimi nr. 10, datë 28.02.2025, i Kolegjit, që i përket kërkesës për rishikim të kërkuesit B. M..

16. Për sa më lart, trupi gjykues arriti në përfundimin se kërkesa e paraqitur prej kërkuesit Fatos Lulo nuk bën pjesë në juridiksionin e rivlerësimit kalimtar të Kolegjit të Posaçëm të Apelit, sipas përcaktimit të nenit 179/b, pika 5 e Kushtetutës dhe nenit F, pika 1 e Aneksit të Kushtetutës, si dhe as në juridiksionin rishikues të Kolegjit, sipas përcaktimit të nenit F, pika 8 e Aneksit të Kushtetutës dhe nenit 494, shkronja “ë” e Kodit të Procedurës Civile, për pasojë, ajo konsiderohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE,

trupi gjykues, bazuar në nenin 498, pika 1 e Kodit të Procedurës Civile,

VENDOSI:

Mospranimin e kërkesës së kërkuesit Fatos Lulo, për rishikimin e vendimit (JR) nr. 3, datë 17.07.2018, të Kolegjit të Posaçëm të Apelit.

U shpall sot, në Tiranë, më datë 11.03.2026.

ANËTARE

Ina RAMA

nënshkrimi

ANËTARE

Natasha MULAJ

nënshkrimi

ANËTAR

Sokol ÇOMO

nënshkrimi

RELATORE

Albana SHTYLLA

nënshkrimi

KRYESUESE

Mimoza TASI

nënshkrimi

MENDIM PARALEL

1. Unë, gjyqtare Natasha Mulaj, në cilësinë e anëtares së trupit gjykues, jam dakord me vendimin nr. 46 (JR), datë 11.03.2026, të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit për: *“Mospranimin e kërkesës së kërkesit Fatos Lulo, për rishikimin e vendimit nr. 03/2018 (JR), datë 17.07.2018 të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit, si dhe me arsyetimin se nga interpretimi i dispozitave të Kushtetutës, Aneksit të saj dhe ligjit nr. 84/2016, nuk rezulton të ketë asnjë parashikim të shprehur për ushtrimin e juridiksionit rishikues të Kolegjit. Procesi i rivlerësimit, duke qenë sui generis, me mandat në kohë të kufizuar dhe rregulluar me një kuadër kushtetues e ligjor të posaçëm, e bën të pazuar kërkesën për rishikim të paraqitur nga kërkuesi.*
2. Në cilësinë e gjyqtares me mendim paralel, ndaj qëndrim ndryshe nga shumica trupit gjykues, e cila arsyeton se: *“[...] Kolegji i Posaçëm i Apelimit nuk ka juridiksion rishikues si një prej tagrave të tij dhe nuk është ngritur për t’i dhënë jetë këtij instituti sipas rregullimeve të përgjithshme të tij, parashikuar në nenin 494 e vijues të Kodit të Procedurës Civile, me përjashtim të rasteve, në të cilat gjen zbatim germa “ë” e nenit 494, për shkak të një vendimi të shprehur të GjEDNj-së në trajtimin e një ankimi. [...], trupi gjykues vlerësoi se Kolegji i Posaçëm i Apelimit mund të ketë juridiksion rishikues vetëm nëpërmjet zbatimit të vendimeve të GjEDNj-së në përgjigje të ankimit të vetë kërkueses, në përputhje me parashikimet e nenit F, pika 8 e Aneksit të Kushtetutës, nenit 494, germa “ë” të Kodit të Procedurës Civile, dhe detyrimeve që shteti shqiptar ka marrë përsipër në kuadër të zbatimit të KEDNj-së”.*
3. Në vlerësimin tim, si gjyqtare me mendim paralel, ky arsyetim nuk qëndron, pasi vjen si pasojë e një interpretimi të pabarabartë të situatave juridike të parashikuara në nenin 494 të Kodit të Procedurës Civile, duke i atribuar Kolegjit mundësinë e rishikimit vetëm për rastin e parashikuar nga shkronja “ë” e kësaj dispozite: *“Kur Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut gjen shkelje të Konventës Evropiane ‘Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore’ dhe të Protokolleve të saj, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë”.*
4. Në mungesë të një parashikimi kushtetues dhe ligjor që t’i atribuojë Kolegjit juridiksion rishikues, kërkesa e rishikimit ndaj vendimit të tij nuk mund të pranohet. Në këto kushte, në vlerësimin tim, mbetet detyrë e ligjvënësit, për të rregulluar këtë situatë të krijuar, duke plotësuar kuadrin ligjor aktual, me qëllim përcaktimin e gjykatës kompetente dhe procedurat ligjore respektive për kryerjen e rishikimit të vendimeve të Kolegjit, të kërkuara nga subjektet e rivlerësimit.

GJYQTARE

Natasha MULAJ

nënshkrimi

MENDIM PARALEL

1. Unë, gjyqtare Albana Shtylla, jam dakord me zgjidhjen e çështjes për vendimin nr. 46 datë 11.03.2026, për çështjen nr. 55-4/2018 regjistër (JR) datë 24.04.2023, të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit, me të cilin është vendosur mospranimi i kërkesës së kërkuarit Fatos Lulo, për rishikimin e vendimit nr. 3 (JR), datë 17.07.2018, të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit, por kam mendim paralel, lidhur me arsyetimin e shumicës së trupit gjykues, për sa parashtruar në vijim.
2. Trupi gjykues në përfundim ka konkluduar se Kolegji i Posaçëm i Apelimit mund të ketë juridiksion rishikues vetëm nëpërmjet zbatimit të vendimeve të GjEDNj-së, në përgjigje të ankimit të vetë kërkuarit, në përputhje me parashikimet e nenit F, pika 8 e Aneksit të Kushtetutës, nenit 494, germa “ë” e Kodit të Procedurës Civile dhe detyrimeve që shteti shqiptar ka marrë përsipër në kuadër të zbatimit të KEDNj-së. Situatat e tjera të parashikuara nga legjislati i brendshëm, për t’u zbatuar si rrethana për rishikimin e vendimeve civile/administrative të marra në përfundim të një procesi kontradiktor, u vlerësuan se nuk gjejnë zbatim brenda kontekstit të procesit të rivlerësimit, i cili është një proces i jashtëzakonshëm i realizuar prej organeve me mandat të kufizuar dhe që zhvillohet brenda një kuadri ligjor që përfshin edhe kufizimet e parashikuara nga neni A i Aneksit të Kushtetutës.
3. Në ndryshim nga shumica, në analizë harmonike të dispozitave kushtetuese, ligjit nr. 84/2016 “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë” (në vijim ligji “nr. 84/2016”) dhe legjislati në fuqi, kam vlerësuar se Kolegji i Posaçëm i Apelimit ka juridiksion rishikues për të shqyrtuar kërkesat për rishikim bazuar në të gjitha rrethanat e parashikuara të nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile. Ky qëndrim bazohet në argumentet e referuara prej meje në mendimin paralel për kërkesat për rishikim të paraqitura nga kërkuari A. Y.⁷
4. Sa i përket shkaqeve të rishikimit të paraqitura në kërkesën e z. Fatos Lulo, kam ndarë të njëjtin qëndrim si edhe pjesa tjetër e trupit gjykues, të pasqyruar në paragrafët 14 dhe 15 të vendimit, duke i konsideruar ato të pabazuara mbi të njëjtat argumente, duke vendosur mospranimin e tyre.

GJYQTARE

Albana SHTYLLA

nënshkrimi

⁷ Shiko mendimin paralel në vendimin nr.12, datë 19.04.2024 të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit https://kpa.al/wp-content/uploads/2024/11/Vendim-JR-Artor-Ylli_perfshire-mendimet-paralele_anonimizuar_word-1.pdf

MENDIM PARALEL

1. Unë, gjyqtare Mimoza Tasi, në cilësinë e kryesueses, jam dakord me zgjidhjen e çështjes në vendimin nr. 46, datë 11.3.2026, të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit (në vijim “Kolegji”) që i përket shqyrtimit të kërkesës së kërkuarit Fatos Lulo për rishikimin e vendimit gjyqësor nr. 3 (JR), datë 17.7.2018, të Kolegjit, me të cilin është vendosur mospranimi i kërkesës, por kam ndarë mendim paralel sa i përket qëndrimit të mbajtur lidhur me arsyetimin për mungesën e juridiksionit rishikues⁸ të Kolegjit për shqyrtimin e kërkesave që nuk kanë një vendim të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, sipas shkronjës “ë” të nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile.
2. Në vlerësimin tim, Kolegji ka juridiksion rishikues për shqyrtimin e kërkesave për rishikim vendimi që janë paraqitur bazuar në nenin 494⁹, shkronja “c”¹⁰ të Kodit të Procedurës Civile dhe argumentet e mia kundërshtuese për mungesën e juridiksionit rishikues, janë shprehur në mënyrë shteruese dhe konsistente në mendimet paralele dhe qëndrimin e mbajtur prej meje në kërkesat për rishikim të paraqitura nga kërkuarit A. B., A. Gj., si dhe në mendimin e pakicës ndaj kërkesës së kërkuarit R. T.
3. Një interpretim nga Kolegji që pranon rishikimin vetëm pas vendimit të GjEDNj-së, në përgjigje të ankimit të kërkuarit (subjekt rivlerësimi), e bën juridiksionin rishikues të varur vetëm nga gjykata e Strasburgut, duke hequr mundësinë e çdo mekanizmi korrigjues të brendshëm dhe duke krijuar një vakum juridik për shkelje serioze që nuk kanë arritur ende në GjEDNj.
4. Pranimi i juridiksionit rishikues vetëm në mënyrë minimaliste dhe vetëm për vendimet e GjEDNj-së, në vlerësimin që i bëj çështjes, duket se krijon një kontradiktë logjike, sepse e bën rishikimin një “mjet të jashtëm” dhe jo “mjet të brendshëm”, duke lënë pa zgjidhje gabimet serioze të brendshme që përbëjnë shkaqet e rishikimit sipas shkronjave të tjera të nenit 494 të Kodit. Pra, nëse rishikimi do të ekzistojë vetëm pasi GjEDNj-ja të shprehet me një vendim të posaçëm për kërkuarin (subjekt rivlerësimi), kjo do të passillte që mjeti i brendshëm të mos jetë efektiv¹¹ dhe kjo mund të çojë në shkelje të nenit 13¹² të KEDNj-së.

⁸ Ky qëndrim është mbajtur nga shumica e trupës gjyqësore në vendimin nr. 12, datë 19.4.2024, që ka shqyrtuar kërkesën e kërkuarit A. Y., regjistruar me nr. 2-4/2019 regjistër (JR), datë 10.1.2022, me objekt “Rishikimi i vendimit të formës së prerë nr. 31 (JR) të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit”, në të cilin nuk kam qenë anëtare e trupit gjyqësor. Në këtë vendim dy anëtarë të trupit gjyqësor kanë shprehur mendim paralel lidhur me arsyetimin e shumicës (N. Mulaj dhe A. Shtylla).

⁹ Neni 494 i KPrC: “Kërkesa për rishikim është akti me të cilin kërkohet rishikimi i një vendimi të formës së prerë të gjykatës. Pala e interesuar mund të kërkojë rishikimin e një vendimi që ka marrë formë të prerë, kur: [...] (c) palët ose përfaqësuesit e tyre apo ndonjë anëtar i trupit gjyqësor, që ka marrë pjesë në gjykimin e çështjes, kanë kryer vepra të dënueshme penalisht, të cilat kanë ndikuar në dhënie të vendimit; [...] (ë) kur Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut gjen shkelje të konventës evropiane “Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore” dhe të protokolleve të saj, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

¹⁰ Në vendimin e Kolegjit nr. 34, datë 06.12.2023, që i përket kërkuarit R. G., me mendim paralel, jam shprehur që kërkesa e katërt, për rishikimin e vendimit nr. 12/2019 të Kolegjit, sipas shkronjës “c” të nenit 494, është e bazuar dhe përbën shkak për rishikimin e vendimit përfundimtar.

¹¹ Çështja “Scordino v. Italy (No. 1) (GC, 2006) (Application no. [36813/97](https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-72925)) - <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-72925>”.

¹² Neni 13 i KEDNj-së: “Çdokush, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e përcaktuara në këtë Konventë, ka të drejtën e një zgjidhjeje efektive para një organi kombëtar, pavarësisht se shkelja është kryer nga persona që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare.”

5. Në lidhje me kërkesën e kërkuessit Fatos Lulo, paraqitur më 24.4.2023, rezulton se: (i) shkak për rishikim, sipas pretendimit të kërkuessit përbën vendimi gjyqësor i Gjykatës së Lartë, në cilësinë e “rrethanës së re” në kuptim të nenit 494, germa “a” e Kodit të Procedurës Civile, pasi përfundimisht vendosi mbi fajësinë e z. L. D. për falsifikimin e dokumenteve; (ii) kërkesa paraqitet brenda afatit 30-ditor nga marrja dijani (20.04.2023); (iii) “prova e re” përmban të gjitha elementet e domosdoshme për vlefshmërinë e saj.
6. Sa i përket kësaj kërkesë, vlerësoj se nuk përbën shkak për rishikim dhe nuk duhet të pranohet pasi kërkesa për rishikim të një vendimi të formës së prerë sipas germës “a” të nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile, kushtëzohet nga përmbushja e kriterit sipas të cilit *zbulohen rrethana të reja apo prova të reja me shkresë që kanë rëndësi për çështjen, të cilat nuk mund të dihen nga pala gjatë shqyrtimit të saj*. Nga leximi sistematik i germës “a” të nenit 494 të Kodit dhe në harmoni me pjesët e tjera, deduktohet që provat e rrethanat e reja që parashtrihen si shkak për rishikimin, do duhet të jenë të një natyre e cila, nëse do të njihej prej gjykatës, do të passillte një vendim tjetër.
7. Në vlerësimin tim, vendimi gjyqësor i Gjykatës së Lartë¹³ nuk mund të konsiderohet në cilësinë e “rrethanës së re” dhe të mundësojë rishikimin e vendimit të formës së prerë të kërkuessit, në kushtet kur në nenin 494 të Kodit të Procedurës Civile, në shkronjën “c”, qartazi është parashikuar një rrethanë që përbën shkak rishikimi e që lidhet drejtpërdrejt me atë që kërkuessi e pretendon si “rrethanë të re”, sipas shkronjës “a” të këtij neni.
8. Neni 494 i Kodit të Procedurës Civile parashikon rregullime shumë të detajuara dhe në mënyrë shteruese për rastet e kërkesave për rishikim. Në këtë kuptim, për sa kohë është e parashikuar qartësisht në shkronjën “c” kryerja e një veprë të dënueshme penalisht nga një anëtar i trupit gjykues, vendimi i Gjykatës së Lartë nuk mund të kualifikohet si rrethanë e re nën shkronjën “a” e, për pasojë, kërkuessi i është referuar në mënyrë të gabuar kërkitimit të tij.
9. Parë në këndvështrimin që, nëse kërkesa do të ishte paraqitur sipas shkronjës “c” të nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile, ndaj vlerësimin tim, në koherencë me qëndrimet e mëparshme, se kërkesa do të përbente shkak për rishikim dhe do të duhet t’i nënshtrohej shqyrtimit.

GJYQTARE

Mimoza TASI

nënshkrimi

¹³ *Vendimi i datës 21.03.2023 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë ka lënë në fuqi vendimet e shkallës së parë dhe të apelit të Gjykatës së Posaçme për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar. Gjykata e Posaçme e Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar, me vendimin nr. {***}, datë 01.12.2020, ka gjetur fajtor të pandehurin L. D., për kryerjen e veprës penale të “Falsifikimit të dokumenteve”, parashikuar në nenin 186/1 të Kodit Penal dhe ka dhënë dënimin me 6 muaj burgim. Ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata e Posaçme e Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar me nr. {***}, datë 8.3.2021.*